

Tesdorpf: Det foreliggende lovforslag er en naturlig følge af den fordyrelse af både arbejde og materiale, som har fundet sted og desværre stadig finder sted. De lollandske diger beskytter et meget stort og meget værdifuldt areal, og de må nødvendigvis vedligeholdes selv uanset en sådan fordyrelse. Det er derfor forståeligt, at digelaget anmoder om tilladelse til forhøjelse af den digeskat, som skal dække de udgifter, vedligeholdelsen medfører, og det er også naturligt, at ministeren bemyndiges til efter amtsrådets indstilling at foretage en yderligere forhøjelse, hvis det bliver nødvendigt, eller en nedsættelse, hvis der bliver mulighed for det — lad os håbe, at forholdene snart gør det sidste aktuelt.

Jeg skal med disse ord på mit partis vegne anbefale en hurtig og velvillig behandling af lovforslaget.

Svend Jørgensen: Stormfloden den 13. november 1872, som de ærede foregående talere har nævnt, er en begivenhed, der ikke glemmes nede på Lolland. Der er endnu en hel del ældre folk, som har oplevet denne naturkatastrofe, men også når de engang er døde, vil mindet om denne begivenhed blive ved at leve sammen med en seig beslutsomhed hos lollænderne med hensyn til, at denne naturkatastrofe ikke må gentage sig. Det er der sådan set heller ingen udsigt til; det har digeloven af 1873 og de følgende love, som er blevet nævnt her, lovene af 1904 og 1920, sørget for. Det vil sige, at en gentagelse af katastrofen i det omfang, som den fik den mindeværdige novemberdag 1872, er udelukket alene af den grund, at hele det store truede areal nu ved tværdiger ind i landet er inddelt i det, vi dernede kalder kasser, således at i påkommende tilfælde vil kun en enkelt kasse blive oversvømmet. Men lollænderne hengiver sig dog ikke til nogen falsk tryghedsfølelse af den grund. De ved af sørgelig erfaring, at Østersøen er en grum og falsk nabo, og de ved også, at det nuværende 12 føds dige ikke er noget absolut sikkert værn. Vi husker dernede på Sydlolland mørke nætter og stormfulde dage sidst i 1941, hvor det var nødvendigt at bemande diget i sene natte-timer og for at undgå, at vandet gik over diget, møjsommeligt at stable halmknipper op på digekronen. Man husker også på Lolland, hvordan Østersøen i de hårde isvintre skruede isen op over selve diget og ligefrem skar det i stykker, og hvorledes isen væltede ned på den anden side af diget.

Og alligevel er det ikke stormen og ikke højvandet og ikke isgangen, man frygter mest på Sydlolland. Nej, det, man frygter mest af alt, er den lumske strøm, som løber langs med Lollands sydkyst, og som bogstavelig talt æder kysten og digefoden bort. Se, det er derfor, disse fortsatte forstærkningsarbejder må foretages, og det er derfor, dette lovforslag er fremkommet. De arbejder, der i disse år udføres på de lollandske diger, består jo ikke, som mange tror, i at gøre diget højere, slet ikke. Nej, de består i støbning af frontale betonmure af en anselig tykkelse og gravet ned i selve forstranden i adskillige meters dybde. Når disse betonmure er færdige, dækkes de af det løse sand, og kysten ligger tilsyneladende uberørt hen. Stormen og havet kan vel piske og skylle sandet bort, men betonmuren skal de nok lade blive stående.

Der er udført sådanne forstærkningsarbejder, hvis gang jeg har haft lejlighed til at følge, øst og vest for Rødbyhavn og også enkelte udsatte steder på den vestlige kyst, men der står endnu adskilligt tilbage at udrette. Hvis det ikke sker, vil man kunne befrygte, at en ny stormflod af lignende styrke som den sidste, vi havde på Sydlolland i 1941, vil kunne gennem-bryde digerne. Det siger sig selv, at disse arbejder er sene, og at de er kostbare, og det siger også sig selv, at arbejdet må fortsættes, hvis det arbejde, der er udført, skal have nogen værdi.

Det ærede medlem hr. Lund Jensen omtalte udgifterne ved opførelsen af diget i 1873, og talte om, at lodsejerne og deres bestyrelse i digelaget ikke magtede den del af opgaven, som blev tildelt dem, så det skal jeg ikke komme nærmere ind på, men blot nævne, at staten i 1904 eftergav digelaget en gæld på 800 000 kr., som havde opsummeret sig i årenes løb, og yderligere indskød 200 000 kr. i en højst påkrævet nydannet reservefond. Efter stormfloden i 1941 blev der stillet 800 000 kr. til rådighed til de forstærkningsarbejder, jeg omtalte før.

Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget, og det fremgår ligeledes af disse bemærkninger, at i finansåret 1950—1951 er der yderligere stillet 200 000 kr. til rådighed som første del af en bevilling på 600 000 kr. Resten af udgifterne ved forstærkningsarbejdet afholdes så af Maribo amt og af digelaget og dets reservefond.

De digeinteresserede yder altså deres andel i form af digeskat, og den beregnes pr. enhed for ialt ca. 32 000 tdr. land.